

PROGRAM WYCHOWAWCZO–PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. GUSTAWA ZIELIŃSKIEGO W SIKORZU

**„Dziecko chce być dobre,
Jeśli nie umie – naucz,
Jeśli nie wie – wytłumacz,
Jeśli nie może – pomóż.”
Janusz Korczak**

WSTĘP

1. Podstawa prawna opracowania dokumentu:

- 1) ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 i 1160),
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- 3) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1449),
- 4) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 356 ze zm.),
- 5) rozporządzenie Ministra Edukacji z 7 kwietnia 2025 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 467).

2. Kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/2026:

- 1) kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym;
- 2) szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych;
- 3) promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów;
- 4) profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień;
- 5) promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej;
- 6) promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców, wzmocnienie roli doradztwa zawodowego;
- 7) rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii, nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych;
- 8) spieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtujących i metod aktywizujących w dydaktyce.

3. Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Sikorzu funkcjonuje w ramach zespołu z Samorządowym Przedszkolem jako Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sikorzu. Znajduje się na terenie wiejskim, w niedużej odległości od miasta powiatowego. Rodzice w większości są aktywni zawodowo, o bardzo różnorodnej specyfice wykonywanych zawodów.

4. Treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane są do uczniów szkoły, natomiast treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów skierowane są do uczniów, nauczycieli i rodziców.
5. Koordynatorem programu jest pedagog szkolny. Jego zadaniem jest podjęcie działań diagnostycznych dotyczących rozpoznania potrzeb szkoły w zakresie działań profilaktycznych, uzupełniających zadania wychowawcze w przypadku, gdy okażą się one niewystarczające. Ponadto podjęcie współpracy z placówkami i instytucjami wspierającymi proces wychowawczy w szkole.
6. Wychowawca jest osobą odpowiedzialną za przeniesienie i adaptację treści wychowawczych i profilaktycznych określonych w programie na grunt swojej pracy z klasą. Fundamentem działania wychowawcy jest rozpoznanie potencjału, potrzeb i możliwości uczniów oraz oczekiwań i potrzeb ich rodziców. Na tej podstawie wychowawca jest zobowiązany:
  - 1) określić szczegółowe cele wychowawcze dla danego zespołu klasowego, z uwzględnieniem zakresu treści wychowawczych realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów i możliwości rozwojowych uczniów odpowiednio do wieku oraz wąskiego spektrum aksjologicznego – decydującego o tożsamości klasy, np. wychowanie do prawdy, odpowiedzialności, poszanowania godności, etc.;
  - 2) opracować tematykę godzin do dyspozycji wychowawcy i zakres działań realizowanych podczas zajęć z klasą, z uwzględnieniem ważnych wydarzeń w życiu klasy;
  - 3) ustalić konkretne zadania do realizacji w danym roku szkolnym, z uwzględnieniem zaangażowania uczniów w planowanie działań i ich inicjatywy w zakresie sposobu realizacji zadań;
  - 4) ustalić w zespole nauczycieli uczących w danej klasie zakres współpracy w realizacji zadań i odpowiedzialności przypisanych konkretnym osobom, konkretne terminy realizacji określonych działań, ewentualny zakres wsparcia w realizacji zadań;
  - 5) uwzględnić udział rodziców w planowaniu pracy wychowawczej i profilaktycznej, w tym działania skierowane do rodziców i realizowane przy ich udziale;
  - 6) reagować na bieżące potrzeby uczniów i w razie konieczności modyfikować działania.
7. Misja szkoły – szkoła w Sikorzu jest szkołą życzliwą dla uczniów. Kształci i wychowuje dzieci i młodzież odpowiedzialną za siebie i innych członków społeczności szkolnej. Pragnie wyposażyc ich w taką wiedzę, umiejętności i kompetencje, aby w przyszłości stali się świadomymi, kreatywnymi i wrażliwymi członkami społeczności, w której funkcjonują. Chce, aby jak najlepiej wykorzystywali własny potencjał intelektualny i potrafili dostosowywać się do zmieniających się realiów współczesnego świata i cywilizacji, ucząc się przez całe życie. Zwraca szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów. Propaguje zdrowy styl życia wśród uczniów i ich rodziców.
8. Wizja szkoły – szkoła w Sikorzu jest nowoczesną, przyjazną, innowacyjną placówką przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie kształcenia. Wszystkie działania ukierunkowuje na ucznia, jego potrzeby, umożliwiające mu wszechstronny rozwój. Wykorzystuje najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosuje nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. Szczególnie zadba o jego rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy, aby w przyszłości propagował zdrowy styl życia. Uczniowie szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za własne zachowanie, będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami i członkami swojej „małej ojczyzny”.
9. Sylwetka absolwenta szkoły – absolwent:
  - 1) zna normy społeczne, moralne, prawne, religijne i zgodnie z nimi postępuje,
  - 2) jest kulturalny,
  - 3) korzysta z dóbr kultury,
  - 4) potrafi zachować się odpowiednio do sytuacji, w której się znalazł,

- 5) rozwiązuje konflikty w akceptowalny społecznie sposób,
- 6) prawidłowo nawiązuje i utrzymuje kontakty z innymi ludźmi,
- 7) umie współdziałać i współpracować w grupie,
- 8) nie podejmuje zachowań ryzykownych,
- 9) zna znaczenie rodziny w życiu człowieka,
- 10) potrafi wypowiadać własne zdanie, prezentować postawy, potrzeby,
- 11) potrafi zaplanować dalszą drogę kształcenia zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i możliwościami,
- 12) prowadzi wolny od nałogów, agresji i przemocy, zdrowy styl życia,
- 13) w racjonalny sposób spędza czas wolny,
- 14) rozwija swoje zainteresowania, pasje, hobby,
- 15) dba o środowisko naturalne,
- 16) prezentuje postawę szacunku, tolerancji wobec inności, troski w stosunku do osób wymagających wsparcia,
- 17) jest patriotą. Zna i szanuje symbole narodowe,
- 18) jest ciekawy świata i zna jego dzisiejsze problemy,
- 19) zna swoje prawa i obowiązki jako obywatela, człowieka, ucznia,
- 20) jest odporny na próby manipulacji ze strony środków masowego przekazu i innych ludzi,
- 21) potrafi bezpiecznie wyszukiwać i selekcjonować potrzebne informacje,
- 22) rozsądnie wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne,
- 23) przygotowuje się do wyboru zawodu w kolejnym etapie edukacyjnym.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SZKOLE

1. Metody i narzędzia wykorzystywane w diagnozie:

- 1) wywiady i ankiety wśród uczniów i rodziców;
- 2) rozmowy indywidualne oraz rozmowy z samorządem uczniowskim i radą rodziców;
- 3) wywiady z nauczycielami;
- 4) obserwacji zachowań uczniów podczas zajęć i w czasie wolnym od zajęć;
- 5) analizy osiągnięć szkolnych;
- 6) analizy dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczej;
- 7) informacje o zjawiskach ogólnopolskich (konferencja KO).

2. Wyniki diagnozy – zapotrzebowanie na treści wychowawcze i profilaktyczne.

ZACHOWANIA RYZYKOWNE	ROK SZKOLNY			WNIOSKI
	2023/ 2024	2024/ 2025	2025/ 2026	
1. Używanie substancji psychoaktywnych (tytoń, alkohol, narkotyki, dopalacze)				
Zażywanie alkoholu	7,4%	3,7%	0%	zdecydowany spadek wskazań dotyczących spożywania alkoholu, jednak wciąż istnieje ryzyko wpływu trendów społecznych propagujących jego używanie
Sięganie po papierosy/ e-papierosy	23%	14,8%	3,2%	podjęte inicjatywy w znacznym stopniu ukształtowały postawy uczniów, jednak ze względu na możliwość lekceważenia zagrożeń zdrowotnych związanych z biernym paleniem i oddziaływania trendów sprzyjających paleniu tytoniu, konieczne jest kontynuowanie działań profilaktycznych
Rozpowszechnianie i zażywanie narkotyków	0%	0%	0%	przekazywana wiedza wyrabia u dzieci postawę osób rozumiejących zasadność zakazu spożywania substancji psychoaktywnych i odpowiedzialnych za swoje zdrowie
2. Agresja i przemoc				

Doświadczenie agresji słownej lub fizycznej	45,2%	40,7%	58,1%	dzieci wykazują większą odporność psychiczną i lepsze umiejętności radzenia sobie z emocjami, jednak wzrost doświadczeń agresji fizycznej i słownej wskazuje na konieczność dalszej pracy w tym obszarze
Doświadczenie agresji z użyciem Internetu i telefonu	33,3%	14,8%	17%	działalność w sieci ma swą kontynuację w świecie realnym, dzieci mają dostęp do Internetu na co dzień i większość z nich jest aktywna na portalach społecznościowych; nauczyciele dostrzegają między uczniami w szkole trudności i konflikty, których źródłem są wpisy, posty na komunikatorach - konieczne są dalsze działania dotyczące bezpieczeństwa w sieci i kultury komunikacji online
CZYNNIKI CHRONIĄCE				
Odczuwanie bezpieczeństwa w szkole przez dzieci	96,3%	76%	87,1%	dzieci czują się bezpiecznie w szkole i wiedzą, gdzie zgłaszać problemy, choć spadek poczucia bezpieczeństwa w 2024/2025 sygnalizuje potrzebę dalszego monitorowania.
Wiedza, gdzie powinno się zgłaszać w razie problemów	85,2%	85%	90%	większość uczniów w razie problemów ma świadomość, że powinna szukać pomocy wśród dorosłych
3. Aktywność fizyczna				
Ilość dzieci poświęcających czas na aktywność fizyczną	95%	97%	92%	większość uczniów jako sposób spędzania wolnego czasu podaje sport lub inną aktywność na świeżym powietrzu; jest to najczęstsze wskazanie w tym obszarze – duża liczba zajęć szkolnych w tym obszarze zachęca do aktywności
Ulubione aktywności fizyczne podawane przez uczniów	gry zespołowe - 46% spędzanie czasu na świeżym powietrzu - 40% hobby horse - 5%	gry zespołowe - 50% spędzanie czasu na świeżym powietrzu - 46% wspinaczka - 4%	gry zespołowe - 51% spędzanie czasu na świeżym powietrzu - 51% Zajęcia taneczne - 20%	ważne jest wykorzystywanie umiejętności i pasji uczniów, dlatego warto zachęcać ich do udziału w zawodach sportowych, co sprzyja budowaniu motywacji i poczucia satysfakcji z osiągnięć
Nadużywanie telefonu komórkowego	66%	87%	88%	zwiększa się liczba dzieci używających telefony komórkowe powyżej 3 godzin dziennie a jednocześnie obniża wiek posiadacza komórki; systematycznie rośnie odsetek uczniów nadmiernie korzystających z telefonów komórkowych, co wymaga działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i ich rodziców
4. Świadomość właściwego odżywiania się				
Poziom akceptacji swojego wyglądu	85%	87%	68%	w ostatnim roku zauważalny jest spadek poziomu akceptacji swojego wyglądu wśród uczniów. Pojawiają się sygnały dotyczące bardzo niskiej samooceny oraz zjawiska dyskryminacji. Widoczna jest także silna potrzeba uzyskania akceptacji rówieśników, co wskazuje na konieczność wzmocnienia działań wychowawczych i profilaktycznych w zakresie budowania poczucia własnej wartości oraz przeciwdziałania presji społecznej.
CZYNNIKI CHRONIĄCE				
Poziom zadowolenia z zajęć dodatkowych	70%	70%	80,6%	zadowolenie z oferty zajęć dodatkowych potwierdza atrakcyjność i skuteczność oferty edukacyjno-profilaktycznej
Znajomość zagrożeń i zasad właściwego odżywiania	89%	94%	90%	wśród uczniów systematycznie wzrasta świadomość dotycząca zdrowego odżywiania oraz znajomość zagrożeń wynikających z nieprawidłowych nawyków żywieniowych. Dzieci coraz lepiej rozumieją znaczenie właściwej diety dla zdrowia i potrafią podejmować bardziej świadome decyzje konsumenckie.
Spożywanie ciepłego posiłku w szkole	74%	74%	74%	niezmiennie dzieci bardzo licznie korzystają z obiadów szkolnych

5. Nawiązywanie i utrzymywanie relacji				
Niesatysfakcjonująca ocena relacji z rówieśnikami	29,6%	40%	26%	większość uczniów pozytywnie ocenia relacje rówieśnicze i potrafi prawidłowo funkcjonować w grupie, choć u części dzieci utrzymują się trudności w komunikacji z rodzicami, zwłaszcza w obszarze uczuć i relacji społecznych
Trudności w porozumiewaniu się z rodzicami	14,8%	14,8%	14,8%	część uczniów ma trudności w komunikacji z rodzicami, uczniom najtrudniej rozmawiać jest o uczuciach i relacjach z rówieśnikami; rodzice wskazują na potrzebę wsparcia w zakresie rozmów o korzystaniu z Internetu i zagrożeń online, co potwierdza konieczność edukacji cyfrowej zarówno uczniów, jak i dorosłych
Wiedza na temat bezpiecznego korzystania z Internetu	85%	75%	80%	większość uczniów wskazuje na pozytywne tendencje w zakresie umiejętności posługiwania się Internetem, jednak daje to impuls do dalszych działań w kierunku edukacji cyfrowej oraz bezpieczeństwa w sieci. Uczniowie mają świadomość zasad bezpiecznego korzystania z sieci, ale nadal potrzebne są działania zapobiegające hejtowi i wykluczaniu rówieśników.
6. Posiadane wartości				
Najważniejsze wartości w życiu to:	rodzina - 70,4%, przyjaźń - 59,3%, szacunek - 77,8%, miłość - 37%, szczęście - 44,4%	rodzina - 77,8%, przyjaźń - 70,4%, szacunek - 66,7%, miłość - 63%, szczęście - 40,7%	rodzina - 86%, szacunek - 80%, przyjaźń - 76%, uczciwość - 56%, szczęście - 42%	rozpoznawanie potrzeb i potencjału indywidualnego uczniów, stanowią istotną bazę w budowaniu pozytywnych relacji, dobrego klimatu społecznego; ważne jest, że te same wartości wskazują rodzice i pracownicy szkoły
CZYNNIKI CHRONIĄCE				
Poczucie odczuwanego zrozumienia dzieci przez rodziców	85,2%	86%	82%	uczniowie deklarują, że czują się rozumiani przez rodziców i chętnie powierzają im swoje problemy, co potwierdza mocne więzi rodzinne; to rodziców najczęściej wskazują jako osoby na których pomoc mogą liczyć tak samo oceniają to rodzice
Spotykanie się z właściwymi zachowaniami w klasie/szkole	72%	70%	64%	w większości uczniowie właściwie nawiązują kontakty interpersonalne i we właściwy sposób odnoszą się do siebie; znacząca większość dzieci lubi swoją klasę i ocenia swoje kontakty z kolegami jako dobre oraz większość z nich wskazuje kolegów jako osoby na których pomoc mogą liczyć
Stopień rozwijania przez szkołę zainteresowań i uzdolnień uczniów	80%	82%	81%	wszyscy rodzice i nauczyciele twierdzą, że w szkole podejmowane są działania w zakresie kształtowania postaw wychowawczych z czego znacząca większość wskazuje, że odbywa się to w stopniu wystarczającym

ROZDZIAŁ II TREŚCI, DZIAŁANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI

ZDIAGNOZOWANY PROBLEM	DZIAŁANIA WSKAZANE W ROZPORZADZENIU	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI	ADRESACI DZIAŁAŃ
Doświadczenie agresji słownej lub fizycznej	informacyjne: informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia	działania zgodnie z procedurami obowiązującymi w szkole w oparciu o szczegółowe warunki i sposoby oceniania zachowania i Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich	uczniowie rodzice

	<p>edukacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli na temat przyczyn agresji wśród dzieci i młodzieży, 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów, 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) spotkania z rodzicami poświęcone przyczynom agresji, rozpoznawaniu symptomów bycia ofiarą, sposobach reagowania, wsparcia (wychowawcy), 2) ukierunkowana praca wychowawcza, 3) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb). 	<p>rodzice</p> <p>uczniowie nauczyciele</p>
	<p>profilaktyczne:</p> <p>realizowanie wśród uczniów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) realizacja warsztatów psychoedukacyjnych „Strażnicy uśmiechu”, 2) realizacja programu profilaktycznego „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, 3) realizowanie programu profilaktycznego „Iskra Odporności” 	<p>uczniowie</p>
	<p>wychowawcze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prospołecznej, 2) wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą, klasą oraz społecznością lokalną, 3) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami 	<ol style="list-style-type: none"> 1) spotkania grupowe i rozmowy indywidualne, 2) cykl zajęć integracyjnych z udziałem psychologa/ pedagoga szkolnego, 3) organizacja imprez, wyjazdów integrujących klas 	<p>uczniowie rodzice uczniowie</p> <p>uczniowie rodzice nauczyciele</p>
Doświadczenie agresji z użyciem Internetu i telefonu	<p>informacyjne:</p> <p>informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia</p>	<p>działania zgodnie z procedurami obowiązującymi w szkole w oparciu o szczegółowe warunki i sposoby oceniania zachowania i Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich</p>	<p>uczniowie rodzice nauczyciele</p>
	<p>edukacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów, 2) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, 3) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych oraz ochrony siebie 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ukierunkowana praca wychowawcza ze wsparciem psychologa szkolnego, 2) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb) 	<p>uczniowie nauczyciele</p>

	<p>profilaktyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) realizowanie wśród uczniów programów edukacyjno-profilaktycznych, imprez na świeżym powietrzu, w ruchu jako alternatywa spędzania wolnego czasu, 2) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych 	<ol style="list-style-type: none"> 1) realizacja warsztatów profilaktycznych „Zalogowani” doraźnie 2) realizacja scenariuszy zajęć dla uczniów „Zamiast hejtu”, 3) rajdy profilaktyczne, zawody, 4) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb) 	<p>uczniowie</p> <p>nauczyciele</p>
	<p>wychowawcze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prospołecznej, 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, 3) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) spotkania grupowe i rozmowy indywidualne, 2) praca wychowawcza skupiona na zasadach społecznych, 3) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb), 4) upowszechnianie rodzicom szkoleń/webinarów 	<p>uczniowie</p> <p>rodzice</p> <p>uczniowie</p> <p>nauczyciele</p> <p>rodzice</p>
Odczuwanie bezpieczeństwa w szkole przez dzieci	<p>informacyjne:</p> <p>udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ulotki, 2) plakaty, 3) tablice informacyjne 	<p>uczniowie</p> <p>rodzice</p>
	<p>edukacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów, 2) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, 3) wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, 4) kształtowanie postawy ucznia świadomego swoich praw ale i obowiązków jako gwarantu poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni szkolnej 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania potrzeb dzieci 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ukierunkowana praca wychowawcza ze wsparciem psychologa szkolnego, 2) warsztaty „Prawa i obowiązki ucznia”. 3) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb) 	<p>uczniowie</p> <p>nauczyciele</p>
	<p>profilaktyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania są w wyższym stopniu narażeni, 2) diagnoza przyczyn odczuwanych zagrożeń, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) realizacja warsztatów psychoedukacyjnych „Strażnicy uśmiechu”, 2) realizacja programu profilaktycznego „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, 3) realizacja programu profilaktycznego „Iskra Odporności”, 4) pogłębiona diagnoza przyczyn zdiagnozowanego stanu, 	<p>uczniowie</p>

	<p>wychowawcze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu ich wzmocnienia, 2) wzmocnienie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną, 3) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców, w tym wzmocnienie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami, 4) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) spotkania grupowe i rozmowy indywidualne, 2) praca wychowawcza skupiona na zasadach społecznych, 3) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb) 	<p>uczniowie rodzice uczniowie</p>
Poziom akceptacji swojego wyglądu	<p>informacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) poinformowanie rodziców oraz uczniów o instytucjach, w których mogą znaleźć pomoc, 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ulotki, 2) plakaty, 3) tablice informacyjne, 	<p>uczniowie rodzice</p>
	<p>edukacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach, 2) rozwijanie i wzmocnienie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów, 3) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania potrzeb, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) spotkania grupowe i rozmowy indywidualne (w miarę potrzeb), 2) ukierunkowana praca wychowawcza ze wsparciem psychologa szkolnego, 3) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb), 	<p>uczniowie rodzice uczniowie nauczyciele</p>
	<p>profilaktyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, 2) wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni, 3) realizowanie wśród uczniów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) spotkania grupowe i rozmowy indywidualne, 2) realizowanie programu profilaktycznego „Iskra Odporności” 3) realizowanie programu „Zdrowo jem, więcej wiem.” 4) pogłębiona diagnoza w trakcie roku szkolnego w starszych klasach szkolnych 5) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb), 	<p>uczniowie rodzice uczniowie nauczyciele</p>

	<p>wychowawcze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia, 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, 3) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami, 4) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) spotkania grupowe i rozmowy indywidualne, 2) praca wychowawcza skupiona na wartościach i zasadach społecznych, 3) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb), 	<p>uczniowie rodzice uczniowie</p> <p>nauczyciele</p>
Niesatysfakcjonująca ocena relacji z rówieśnikami	<p>informacyjne:</p> <p>udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) tablice informacyjne, 2) plakat 	uczniowie rodzice
	<p>edukacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów, 2) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, 3) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) spotkania grupowe i rozmowy indywidualne, 2) ukierunkowana praca wychowawcza ze wsparciem psychologa szkolnego, 	uczniowie rodzice uczniowie
	<p>profilaktyczne:</p> <p>realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) realizacja warsztatów psychoedukacyjnych „Strażnicy uśmiechu”, 2) realizacja programu profilaktycznego „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, 3) realizacja programu profilaktycznego „Iskra Odporności” 	uczniowie uczniowie
	<p>wychowawcze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną, 2) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami, 3) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków, 4) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i 	<ol style="list-style-type: none"> 1) spotkania grupowe i rozmowy indywidualne, 2) cykl zajęć integracyjnych z udziałem psychologa/ pedagoga szkolnego (zgodnie z potrzebami), 3) organizacja imprez, wyjazdów integrujących zespół, 4) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb), 	uczniowie rodzice uczniowie

	wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,		
Wiedza na temat bezpiecznego korzystania z internetu	informacyjne: 1) poinformowanie rodziców oraz uczniów o instytucjach, w których mogą znaleźć pomoc, 2) informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia	1) ulotki, 2) działania zgodnie z procedurami obowiązującymi w szkole w oparciu o szczegółowe warunki i sposoby oceniania zachowania i Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich	uczniowie rodzice
	edukacyjne: poszerzenie wiedzy uczniów, rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat bezpiecznego korzystania z Internetu	1) edukowanie i egzekwowanie wiedzy w zakresie stosowania zasad bezpiecznego korzystania z internetu podczas zajęć edukacji informatycznej/ informatyki, 2) spotkania z rodzicami na temat bezpiecznego korzystania z internetu: rodzajach zabezpieczeń, sposobach reagowania, wsparcia, 3) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb),	uczniowie rodzice nauczyciele
	profilaktyczne: 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, 2) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów działań profilaktycznych,	1) realizacja programu profilaktycznego „Zalogowani”, 2) upowszechnianie szkoleń/webinarów dla rodziców	uczniowie rodzice
	wychowawcze: 1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania u ucznia postawy zachowawczej w obliczu ryzyka, 2) wzmacnianie kompetencji rodziców lub opiekunów;	1) upowszechnianie szkoleń/webinarów dla rodziców 2) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb),	rodzice nauczyciele
Nadużywanie telefonu komórkowego	informacyjne: poinformowanie rodziców oraz uczniów o instytucjach, w których mogą znaleźć pomoc	1) ulotki, 2) plakaty	rodzice uczniowie
	edukacyjne: poszerzenie wiedzy rodziców, wychowawców i nauczycieli na temat fonofobii i nomofobii.	1) spotkania z rodzicami na temat uzależnienia od smartfonów, 2) szkolenia nauczycieli (w miarę potrzeb)	rodzice nauczyciele
	profilaktyczne: realizowanie wśród uczniów i ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji	1) realizacja programu profilaktycznego „Zalogowani”, 2) realizacja kolejnej edycji Rajdu Profilaktycznego.	rodzice uczniowie uczniowie

	<p>wychowawcze:</p> <p>1) współpracę z rodzicami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,</p> <p>2) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;</p>	<p>1) spotkania grupowe i rozmowy indywidualne,</p> <p>2) praca wychowawcza skupiona na higienie życia wolnej od uzależnień,</p> <p>3) upowszechnianie rodzicom szkoleń/webinarów</p>	<p>uczniowie rodzice uczniowie rodzice</p>
--	---	---	--

ROZDZIAŁ III
PLAN PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ – ZADANIA STAŁE

LP.	ZADANIA	FORMY I SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
SFERA FIZYCZNA				
1.	Wdrażanie i przypominanie zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły a także w drodze do i ze szkoły	pogadanki, rozmowy, pokazy, filmy	wychowawcy klas nauczyciele	wrzesień cały rok szkolny
2.	Przyswojenie szeroko rozumianej wiedzy na temat odporności i profilaktyki	pogadanki, rozmowy, pokazy, filmy	wychowawcy klas nauczyciele	cały rok szkolny
3.	Wykorzystywanie zasobów środowiska w procesie kształtowania postaw prozdrowotnych poprzez zachęcanie uczniów do ruchu i sportu na świeżym powietrzu	rajdy, zajęcia pozalekcyjne, zawody sportowe, wycieczki, zajęcia edukacyjne w plenerze, gry i zabawy ruchowe	wychowawcy klas nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych	cały rok szkolny
4.	Kształtowanie nawyków zdrowotnych oraz wdrażanie uczniów do dbania o własne zdrowie fizyczne	lekcje pokazowe, zabawy ruchowe, gry zespołowe, aktywność na świeżym powietrzu, projekty edukacyjne	wychowawcy klas nauczyciele wf	cały rok szkolny
5.	Zachęcanie uczniów do udziału w zawodach sportowych i prezentowania swoich umiejętności	zawody, rywalizacja na miarę swoich możliwości, upublicznianie sukcesów uczniów na forum klasy, szkoły (strona szkoły, gazetka szkolna, apel), prezentowanie sylwetek wybitnych sportowców (gazetka szkolna)	wychowawcy klas I-III nauczyciele wf	cały rok szkolny
6.	Kształcenie nawyku dbania o prawidłową sylwetkę – zapobieganie wadom postawy	pogadanki, pokaz, dostosowanie wysokości krzeseł i stolików, reagowanie w bieżących sytuacjach (szczególnie w klasach młodszych)	wychowawcy klas nauczyciele	cały rok szkolny
7.	Przekazanie informacji na temat zasad zdrowego odżywiania się i zagrożeń wynikających z nieodpowiedniej diety	rozmowy, zajęcia, prace plastyczne, konkursy	wychowawcy klas pedagog nauczyciel przyrody/biologii	cały rok szkolny
8.	Upowszechnianie pozytywnych wzorców i kreowanie postaw świadomych konsumentów	akcja śniadanie w szkole w klasach I-III, rozmowy, pokazy, filmy, projekty edukacyjne	wychowawcy klas pedagog nauczyciele	cały rok szkolny

9.	Uświadamianie niebezpieczeństwa związanego z zażywaniem używek	warsztaty, filmy, zajęcia	wychowawcy klas, pedagog, nauczyciel przyrody/biologii/c hemii	cały rok szkolny
10.	Realizacja programów profilaktycznych mających na celu uświadomienie skutków palenia papierosów, picia alkoholu lub spożywania dopalaczy lub narkotyków	zajęcia warsztatowe, prezentacje multimedialne, aktywne metody pracy	wychowawcy klas pedagog	cały rok szkolny
11.	Kształtowanie świadomej rezygnacji z kontaktów z patologicznymi grupami rówieśniczymi	trening umiejętności społecznych, scenki symulacyjne, konsultacje	wychowawcy klas pedagog psycholog	cały rok szkolny
12.	Kształtowanie zachowania własnej autonomii oraz asertywności bez szkody dla innych	trening umiejętności społecznych, scenki symulacyjne, konsultacje	wychowawcy klas pedagog psycholog	cały rok szkolny
13.	Konstruowanie procedur i reguł funkcjonowania z uwzględnieniem zasad reżimu sanitarnego	regulaminy procedur i reguł zachowania umieszczone w widocznych miejscach, uwrażliwianie uczniów do ich przestrzegania	dyrektor nauczyciele	cały rok szkolny
SFERA EMOCJONALNA				
1.	Realizowanie programów rozwijających u uczniów umiejętności komunikacyjne, radzenia sobie ze stresem i trudnościami, a także kształtowanie postaw optymizmu, empatii, wytrwałości	działania w klasach, scenki dramatyczne, modelowanie, konsultacje, rozmowy	wychowawcy klas pedagog psycholog	cały rok szkolny
2.	Organizowanie zajęć z zakresu rozwijania kompetencji emocjonalno-społecznych	diagnozowanie potrzeb, prowadzenie zajęć	wychowawcy klas psycholog	cały rok szkolny
3.	Prowadzenie zajęć, warsztatów typu trening pewności siebie	diagnozowanie potrzeb, prowadzenie zajęć	wychowawcy klas psycholog	cały rok szkolny
4.	Prowadzenie działań opiekuńczych wobec rodzin w trudnej sytuacji szkolnej i rodzinnej	diagnozowanie potrzeb, konsultacje, rozmowy	wychowawcy klas pedagog psycholog	cały rok szkolny
5.	Prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów	diagnozowanie potrzeb, prowadzenie zajęć	wychowawcy klas pedagog, psycholog	cały rok szkolny
SFERA SPOŁECZNA				
1.	Celebrowanie świąt narodowych	organizacja obchodów świąt narodowych, kultywowanie tradycji	wychowawcy klas wyznaczeni nauczyciele	wg kalendarza cały rok szkolny
2.	Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego oraz kształtowanie potrzeby uczestnictwa w nich;	kultywowanie tradycji, projekty edukacyjne, wycieczki tematyczne, gazetki na temat wydarzeń z historii kraju i zasłużonych postaci	wychowawcy klas nauczyciel historii/wos	cały rok szkolny
3.	Udział /organizacja konkursów o tematyce narodowej, historycznej	quizy, wykorzystywanie metod aktywnych, konkursy wiedzy	wychowawcy klas nauczyciel historii/wos	cały rok szkolny
4.	Prowadzenie profilaktyki w zakresie zagrożeń fono i sycioholizmem	zajęcia warsztatowe, rozmowy, aktywne metody pracy	wychowawcy klas pedagog, psycholog	cały rok szkolny

5.	Przypominanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu	prezentacje, rozmowy, zajęcia	wychowawcy klas pedagog nauczyciel informatyki	cały rok szkolny
6.	Wdrażanie do respektowania praw drugiego człowieka	zapoznanie/ przypomnienie praw człowieka, rozmowy i interwencje w przypadku łamania praw innych osób	wychowawcy klas nauczyciele	cały rok szkolny
7.	Budowanie świadomości i dojrzałości ucznia w zakresie finansów i prawa	historyjki obrazkowe, scenki dramatowe ukazujące przyczyny i skutki nieodpowiedzialnych działań, uczenie odpowiedzialności, szacunku do pieniądza przez pryzmat pracy i konieczności respektowania prawa jako dobra społecznego (unikanie kary)	wychowawcy klas	cały rok szkolny
8.	Przypomnienie praw i obowiązków ucznia	zapoznanie/ przypomnienie praw i obowiązków ucznia, rozmowy i interwencje w przypadku naruszeń	wychowawcy klas nauczyciele	wrzesień cały rok szkolny
9.	Przypominanie regulaminów oceniania i zachowania	zapoznanie/ przypomnienie	wychowawcy klas	wrzesień cały rok szkolny
10.	Przeciwdziałanie wszelkim przejawom dyskryminacji	rozmowy, projekty edukacyjne ukazujące kulturę i zwyczaje innych narodów, rasy ludzkie a także niepełnosprawności, starość	wychowawcy klas pedagog psycholog nauczyciele	cały rok szkolny
11.	Prowadzenie w oddziałach zajęć integracyjno-adaptacyjnych z wykorzystaniem gier i zabaw oraz aktywnych metod pracy	warsztaty, gry i zabawy integracyjne, scenki stymulacyjne, zajęcia z wychowawcą, rozmowy, dyskusje, zajęcia integracyjne w plenerze, zabawy terenowe, rajdy, happeningi, wycieczki, pikniki integracyjne, rozmowy, porady, konsultacje	wychowawcy klas psycholog, pedagog nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych	cały rok szkolny
12.	Budowanie przyjaznego klimatu psychospołecznego poprzez wprowadzenie konstruktywnych rytuałów w grupie klasowej	obchody/uroczystości klasowe: dnia dziecka, dnia chłopaka, dnia kobiet, wprowadzanie zwyczajów, rytuałów klasowych	wychowawcy klas	cały rok szkolny
13.	Angażowanie uczniów do współpracy w grupach w sytuacjach edukacyjnych i wychowawczych	gry stymulacyjno-diagnostyczne, scenki dramatowe, projekty edukacyjne	wychowawcy klas, szkolni specjaliści nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych	cały rok szkolny
14.	Udział w akcjach budujących świadomość społeczną i dojrzałość ucznia w kwestii zmian klimatycznych i ochrony środowiska	projekty edukacyjne, akcje, konkursy, współpraca z organizatorami proekologicznymi, pokaz, modelowanie, projekcje filmów	wychowawcy klas opiekunowie LOP nauczyciel przyrody/ biologii/geografii	cały rok szkolny
SFERA POZNAWCZA				
1.	Wskazywanie różnorodnych metod nauki i źródeł niepowodzeń szkolnych	wdrażanie do planowania i określania celów w toku nauki, wskazywanie przyczyn porażek i sposobów osiągania sukcesów	wychowawcy klas szkolni specjaliści nauczyciele	cały rok szkolny

2.	Wspieranie uczniów mających trudności w nauce	diagnozowanie przyczyn trudności, zajęcia usprawniające dysfunkcje rozwojowe, organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, konsultacje, organizacja pomocy koleżeńskiej	wychowawcy klas szkolni specjaliści nauczyciele przedmiotów edukacyjnych i współorganizujący kształcenie	cały rok szkolny
3.	Zachęcanie i wskazywanie korzyści płynących z udziału w konkursach	wzbogacanie oferty organizowanych konkursów z uwzględnieniem jej różnorodności, nagrody, celebrowanie sukcesów na forum klasy, szkoły	wychowawcy klas nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych	cały rok szkolny
4.	Wyrobienie szacunku wobec pracy, jej wartości i obowiązków z nią związanych	zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, ukazywanie różnorodności zawodów i użyteczności każdego z nich, uwrażliwianie na pracę innych i szanowanie efektów ich działań, wytworów pracy	wychowawcy klas nauczyciel doradztwa zawodowego pedagog	cały rok szkolny
5.	Włączanie rodziców w bieżącą pracę poprzez przekazywanie zadań i wskazówek oraz informacji o efektach	stały kontakt z rodzicem w formie konsultacji, rozmów, wymiany informacji za pomocą mobilnego telefonu, przygotowywanie zadań do kontynuacji i utrwalenia ćwiczeń wykonywanych na zajęciach prowadzonych przez specjalistów	wychowawcy klas specjaliści szkolni nauczyciele współorganizujący kształcenie	na bieżąco kilka razy w semestrze
6.	Rozwijanie ambicji i potrzeby ciągłego rozwoju oraz doskonalenia	motywowanie uczniów do pracy, wskazywanie korzyści jakie daje samodoskonalenie, ukazywanie możliwości płynących z rozwijanie swojego teletu, pasji	wychowawcy klas pedagog, psycholog nauczyciele	cały rok szkolny

Załączniki:

- 1) regulamin postępowania w sytuacjach kryzysowych w szkole;
- 2) procedura postępowania w przypadkach nagłych zachorowań, wypadków oraz zaistnienia konieczności udzielenia pierwszej pomocy uczniom;
- 3) środki oddziaływania wychowawczego.

REGULAMIN

postępowania w sytuacjach kryzysowych w szkole

1. Każdy pracownik szkoły ma obowiązek:
  - 1) zareagowania w sytuacji trudnej wychowawczo z udziałem uczniów w celu jej przerwania;
  - 2) udzielenia *pierwszej pomocy osobom poszkodowanym i w razie potrzeby wezwania pogotowia;*
  - 3) *odseparowania sprawcy sytuacji kryzysowej od ofiary lub w razie potrzeby od pozostałych uczniów;*
  - 4) niezwłocznego poinformowania dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
2. W razie potrzeby dyrektor wzywa Policję, w szczególności, gdy uczeń przejawia objawy demoralizacji, popełnił czyn zabroniony, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, może przy sobie posiadać przedmioty niebezpieczne lub należące do innych osób, dobro ucznia jest zagrożone, a świadczy o tym brak kontaktu rodziców ze szkołą lub zaniechanie ucznia przez rodziców.
3. Dyrektor wyznacza osobę lub osoby odpowiedzialne za ustalenie świadków, sprawcy i przebiegu zdarzenia, zabezpieczenie miejsca zdarzenia przed dostępem osób nieupoważnionych oraz udokumentowanie podjętych czynności, w szczególności w formie notatki służbowej.
4. Wychowawca klasy lub inna wyznaczona przez dyrektora osoba niezwłocznie powiadamiają o zdarzeniu rodziców ofiary oraz sprawcy sytuacji trudnej wychowawczo, ustalają sposób udzielenia uczniowi pomocy oraz ewentualną konieczność wcześniejszego odebrania ucznia ze szkoły oraz wzywają rodziców sprawcy do szkoły w celu przeprowadzenia rozmowy o sytuacji trudnej wychowawczo. Osoba odpowiedzialna sporządza notatkę służbową na okoliczność przeprowadzonych rozmów i dokonanych ustaleń.
5. Po wyjaśnieniu sytuacji trudnej wychowawczo i ustaleniu sprawstwa ucznia, dyrektor lub inna upoważniona osoba stosują wobec ucznia środki wychowawcze lub sankcję przewidzianą w statucie szkoły oraz informują o jej zastosowaniu rodziców ucznia poprzez wpis w ustalonej szkole formie lub kontakt z rodzicem.
6. W razie potrzeby wychowawca klasy informuje rodziców ucznia będącego sprawcą lub ofiarą sytuacji trudnej wychowawczo o możliwościach skorzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole lub poza szkołą.
7. Wychowawca klasy monitoruje skuteczność środków wychowawczych lub sankcji zastosowanej wobec ucznia oraz informuje o spostrzeżeniach dyrektora i rodziców ucznia.
8. Dyrektor omawia na posiedzeniu rady pedagogicznej o sytuacji trudnej wychowawczo, jej skutkach, zastosowanych środkach zmierzających do jej wyjaśnienia i ewentualnie ukarania ucznia, proponowanych rozwiązaniach zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w szkole.
9. Dyrektor rozważa potrzebę zawiadomienia sądu rodzinnego o sytuacji trudnej wychowawczo z udziałem ucznia, w szczególności, gdy uczeń przejawia objawy demoralizacji, popełnił czyn zabroniony, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, gdy zastosowane środki wychowawcze lub sankcję nie skutkują odpowiednią poprawą zachowania ucznia, dobro ucznia jest zagrożone, a świadczy o tym brak kontaktu rodziców ze szkołą lub zaniechanie ucznia przez rodziców.

PROCEDURA

postępowania w przypadkach nagłych zachorowań, wypadków oraz zaistnienia konieczności udzielenia pierwszej pomocy uczniom

I. Zachorowania uczniów

1. Rodzice zobowiązani są przysyłać do szkoły dzieci zdrowe;
  - 1) wychowawca ma prawo poprosić rodzica o dostarczenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uczęszczania dziecka do szkoły, w przypadkach budzących jego wątpliwości;
  - 2) w sytuacji nagłego pogorszenia się stanu zdrowia dziecka podczas pobytu w szkole, nauczyciel lub dyrektor poinformuje rodziców o jego stanie, a rodzice są zobowiązani do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły i zapewnienia mu opieki medycznej.
2. Rodzice mają obowiązek zgłaszania wszelkich poważnych dolegliwości dziecka i udzielania wyczerpujących informacji na ten temat. Alergie pokarmowe, leki wziewne należy zgłaszać pisemnie, dołączając zaświadczenie lekarskie.
3. W szkole nie mogą być stosowane wobec dzieci żadne zabiegi lekarskie, jak również podawane lekarstwa, poza udzielaniem pomocy w nagłych wypadkach.
4. W sytuacjach nagłych, gdy stan zdrowia dziecka wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej, osoba odpowiednio przeszkolona w szkole udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, a nauczyciel lub dyrektor wzywa karetkę pogotowia z równoczesnym powiadomieniem rodziców. Dziecko zostaje powierzone opiece lekarskiej – lekarzowi/ratownikowi medycznemu z karetki pogotowia – i do czasu przybycia rodzica czy innej wskazanej przez rodziców osoby, pozostaje w obecności nauczyciela, który towarzyszy dziecku.

II. Wypadki uczniów

1. Za wypadek uczniowski uważa się zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które zdarzyło się na terenie szkoły lub podczas zajęć organizowanych przez szkołę poza jej terenem.
2. Każdy nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny szkoły, który powziął wiadomość o wypadku:
  - 1) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu uczniowi opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy;
  - 2) powiadamia dyrektora szkoły lub osobę upoważnioną, w razie nieobecności dyrektora;
  - 3) uniemożliwia zmiany na miejscu wypadku. Dokonywanie zmian na miejscu wypadku jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy zachodzi konieczność ratowania osób lub mienia albo zapobieżenia grożącemu niebezpieczeństwu.
3. O wypadku ucznia dyrektor szkoły, wychowawca lub nauczyciel opiekujący się uczniem zawiadamia niezwłocznie:
  - 1) rodziców poszkodowanego;
  - 2) pracownika służby bhp;
  - 3) prokuratora i kuratora oświaty – w razie zaistniałego wypadku śmiertelnego, ciężkiego i zbiorowego;
  - 4) inspektora sanitarnego – gdy do wypadku doszło w wyniku zatrucia.
4. Dyrektor lub inny pracownik, po zapewnieniu bezpieczeństwa uczniowi, podejmuje kolejne czynności zgodnie z przepisami prawa.

ŚRODKI ODDZIAŁYWANIA WYCHOWAWCZEGO

I. Wstęp

1. Od 1 września 2022 r. dyrektor szkoły nie musi zawiadamiać policji lub sądu rodzinnego o każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia. Zamiast tego, w przypadku drobnych wykroczeń, będzie mógł za zgodą rodziców sam zdecydować o rodzaju konsekwencji, jakie poniesie winowajca.
2. Rozwiązanie dające dyrektorowi szkoły prawo do zastosowania wybranych przez siebie środków oddziaływania wychowawczego wobec nieletniego ucznia, który popełnił na terenie szkoły (lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki) czyn karalny albo wykazuje przejawy demoralizacji, jest jednym z rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 9 czerwca 2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1700) o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.
3. Nowe kompetencje dyrektora szkoły oraz katalog środków wychowawczych, jakie ma on do swojej dyspozycji, definiuje art. 4 pkt 4 ustawy, który brzmi: „W przypadku gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może, za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły. Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego nie wyłącza zastosowania kary określonej w statucie szkoły”.
4. Przepis ten nie ma zastosowania w przypadku, gdy nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego. W takiej sytuacji szkoła ma obowiązek niezwłocznego zawiadomienia sądu rodzinnego lub policji oraz niedopuszczenia do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu zabronionego.
5. W myśl ustawy nieletni, w przypadku:
  - 1) postępowania w sprawach o demoralizację – to osoba, która ukończyła 10 lat i nie jest pełnoletnia;
  - 2) postępowania w sprawach o czyny karalne – to osoba, która dopuściła się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat.
6. Ilekroć w ustawie jest mowa o:
  - 1) czynie karalnym – rozumie się przez to czyn zabroniony przez ustawę jako:
    - a) przestępstwo lub przestępstwo skarbowe
    - b) wykroczenie lub wykroczenie skarbowe;
  - 2) czynie zabronionym – rozumie się przez to zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej.
7. Również w przypadku niewyrażenia przez rodziców, opiekunów prawnych lub samego nieletniego zgody na zaproponowane przez dyrektora szkoły środki wychowawcze ma on obowiązek zawiadomienia o sprawie sądu rodzinnego.
8. Ustawa definiuje również okoliczności świadczące o demoralizacji nieletniego. Zgodnie z jej zapisami są nimi „w szczególności dopuszczenie się czynu zabronionego, naruszanie zasad współżycia społecznego, uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, uprawianie nierzędu”.

II. Sposoby oddziaływania wychowawczego stosowane w szkole

1. Rodzaje stosowanych środków oddziaływania wychowawczego:
  - 1) pouczenia – tj. przedstawienie nieletniemu niezgodności jego zachowania z obowiązującymi przepisami, ze wskazaniem tych przepisów, w tym również ze statutem szkoły,
  - 2) ostrzeżenie ustne albo ostrzeżenie na piśmie – tj. wskazanie nieprawidłowego zachowania oraz podkreślenie, że w przypadku ponownego niepożądanego zachowania zostaną podjęte dalej idące środki, z zawiadomieniem sądu rodzinnego o potrzebie wszczęcia postępowania,
  - 3) przeproszenie pokrzywdzonego – w przypadku, gdy w wyniku zachowania nieletniego jakaś osoba (uczeń, nauczyciel, inny pracownik szkoły) został pokrzywdzony,
  - 4) przywrócenie stanu poprzedniego – w przypadku, gdy zachowanie nieletniego doprowadziło do zaśmiecenia, przestawiania sprzętów szkolnych i innego wyposażenia szkoły, pisania na ścianach, itp.,
  - 5) wykonanie określonych prac porządkowych na rzecz szkoły – wg. następującego katalogu:
    - a) porządkowanie gier na świetlicy szkolnej,
    - b) sprzątanie sali lekcyjnej,
    - c) grabienie liści,
    - d) zmiatanie hali,
    - e) zmiatanie korytarza,
    - f) odśnieżanie,
    - g) pomoc w bibliotece,
    - h) pomoc na stołówce szkolnej,
    - i) prace porządkowe na placu zabaw,
    - j) prace porządkowe na boisku,
    - k) mycie podłóg,
    - l) inne.
2. Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego w postaci prac porządkowych wymaga zapewnienia bezpieczeństwa ich wykonania, poszanowania godności dziecka oraz adekwatności do przyczyny ich wdrożenia. Należy więc wskazać osobę odpowiedzialną za nadzór podczas pracy oraz termin jej wykonania.
3. Ranga postępowania opisanego w pkt 2 wymaga pisemnego powiadomienia i zaproszenia rodzica do szkoły (wzór nr 1), poprzez mobilizację lub telefonicznie, na spotkanie.
4. Jeżeli przedstawiciel ustawowy nieletniego lub nieletni nie wyrazi zgody na zastosowanie zaproponowanego przez dyrektora szkoły środka oddziaływania wychowawczego, dyrektor zawiadomi sąd rodzinny o demoralizacji lub o czynie karalnym.
5. Z racji tego, iż wdrożenia środka wychowawczego wymaga zgody ukaranego, jak i jego rodzica, notatka z ustaleniami powinna być podpisana przez obydwójce zainteresowanych (wzór nr 2).
6. W sytuacji, kiedy pomimo zgody z przyczyn wyłącznie zależnych od ucznia, nie zrealizuje on ustalonej pracy, udzieloną wcześniej zgodę uznaje się za nieważną i wdraża procedurę powiadamiania organów zewnętrznych.
7. Dyrektor upoważnia do realizacji pkt 2 i 3 wychowawcę ucznia.

Wzór nr 1 – zaproszenie do rodziców/prawnych opiekunów

Zaniepokojona/y sytuacją wychowawczą Państwa córki/syna .....,
uczennicy/niaklasyy ..... zapraszamy na spotkanie, które odbędzie się w dniu .....
o godzinie ..... w sali nr .....

Pragnę Państwa poinformować, że w związku z obowiązującą od 1 września 2022 r. ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r., poz. 1700), dyrektor szkoły może w przypadku gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może, za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły. Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego nie wyłącza zastosowania kary określonej w statucie szkoły. Przepisu nie stosuje się w przypadku, gdy nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego.

Podpis wychowawcy klasy

*Wzór nr 2 – karta w sprawie ustalenia środka oddziaływania wychowawczego
w postaci prac porządkowych*

Data: .....

Uczestnicy: uczeń: .....
                  rodzice: .....
                  nauczyciele: .....

Tematyka: Ustalenie zastosowania środka oddziaływania wychowawczego w związku z.....

.....
.....

Stanowisko rodziców: .....

.....
.....
.....

STANOWISKO SZKOŁY: .....

.....
.....
.....

WNIOSKI/USTALENIA:

.....
.....
.....
.....
.....

Ustalono zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego w formie .....

.....

Termin realizacji: .....

Osoba nadzorująca: .....

ZGODA UCZNIA

/podpis dziecka/

ZGODA RODZICA

/podpis rodzica/

POTWIERDZAM

/podpis nauczyciela/
